

Enginyeria històrica del Renaixement

Autor: Sergi Turiella

Data de publicació: 06-12-2020

En Sergi Turiella s'ha llegit el llibre d'En Pep Mayolas 'Erasme i l'Imperi Català de Carles I' i expressa, a través del seu blog 'Els ponts de Sant Boi', les seves impressions.

Després de llegir el darrer llibre de Jordi Bilbeny, titulat Carles I sense Censura, m'he posat amb el de Pep Mayolas: Erasme i l'Imperi Català de Carles I, de Llibres de l'Índex, editat el 2019, el 68 de la Col.lecció Descoberta. Un s'encavalca sobre l'altre, com una escata, fent cuirassa. O enllaçant les baules d'una cadena. Tots dos treballen des d'una història contextualitzada, però no textualitzada. I com a detectius, fan servir més el mètode deductiu que l'inductiu. Per desgràcia, no hi ha gaires alternatives perquè els documents escrits que es troben no concorden gaire. Així aquests historiadors fan com En Sherlock Holmes: van desfent les proves falses i van cercant una veritat històrica a risc de caure en un món imaginari. Més enllà de la versemblança, tenen el suport del mateix Erasmus de Rotterdam, no debades va escriure L'Elogi de la Follia. De fet, segueixen el camí de Ramon Lo Foll.

Com a historiadors, dominen els lligams personals i temporals d'aquella època apassionant, quan la crisi de l'Edat Mitjana dona pas al Renaixement Clàssic. El gran mèrit de la seva recerca és desbrossar el camp de la història catalana. Encara s'hauria d'incidir més en el coneixement del dret i del sistema constitucional català. Recordem l'imprescindible Víctor Ferro. Però ja van ben encaminats, perquè sense conèixer el nostre dret, no podem conèixer la nostra història. Per això la seva recerca té uns fonaments sòlids que la historiografia oficial de l'Imperi Espanyol no pot desmuntar. Aquella intuïció del Pep Mayolas sobre l'elecció de l'Emperador del Sacre Imperi Romano-Germànic en paral·lel a l'elecció del comte de Barcelona entre els diferents prínceps, no fa més que recordar la primacia de l'Imperi del Dret. Per sobre de la política que qualsevol sobirà volgués aplicar als seus vassalls.

Tornant al marc històric, vull recalcar que els estats moderns neixen al segle XVI perquè abans, al segle XV s'ensorra l'Imperi Romà. Ja no hi ha Emperador Romà, i no han de retre-li vassallatge, com va haver de fer Carlemany. Recordem el principi republicà de Roma, fins i tot els emperadors podien ser deposats, igual que els reis o governadors. Fixem-nos que el trencament de l'Imperi Romà permet que els reis siguin sobirans omnipotents, i això comportava la

tirania. Tal com va passar a partir del segle XVI, tot està subjugat a la raó d'estat. Felip II implementa un pla gegantí preparat pel seu avi Joan II. Calia manipular la història, no només la catalana, i construir una Nova Història des d'aleshores. Quina ironia, allò sí que va ser una "nova història" que ara ja s'ha fet vella. Per sort, els nostres historiadors són prou bons enginyers per entendre el funcionament d'aquest motor de manipulació.

Pep Mayolas fa una recerca impressionant sobre Erasme, i vol entendre aquest personatge per saber perquè actua, com actua i fa el que fa. ¿Cal anar a Lovaina, la bella Leuven, per conèixer Erasme, o més aviat la seva obra parla per ell mateix? En el fons vol reformar i esmenar el curs dels esdeveniments. Vol preservar tot allò que és bo per a les properes generacions, però només se'n sortirà fora del seu país. Carles I és el personatge que vol i dol, que porta l'Imperi Català per tot lo món, però això només fa que la caiguda sigui més profunda. Catalunya com a hereva de Roma queda fora de joc. Barcelona no pot sostenir el domini sobre la Gàl·lia Narbonesa ni sobre la Hispania Tarraconense. Ni el comte de Barcelona pot assegurar que és membre de la família Imperial Romana. Com a derivada, l'ensorrament de l'Imperi Romà farà que també s'ensorri l'Imperi Germànic. Per això triomfa la Reforma Protestant a Alemanya, perquè a Catalunya la van esclafar.

Erasme és una metamorfosi, és la lluita per la supervivència enmig dels poders absoluts que volen dominar el món. El nostre Ferran Colom posa tot lo que està al seu abast per salvar els seus tresors, com faria qualsevol capità de vaixell enmig d'un naufragi. Fins i tot, arribar a fer la volta al món, si cal. El temporal és tan fort que durarà segles. Ja han passat cinc-cents anys, i entrarem en una nova època. Descobrirem un Nou Món, una nova Amèrica, que està allà mateix, però que no la veiem ni ens la deixaven veure. Els catalans tornarem a ser lliures per construir un imperi de veritat, per aportar llum als pobles del món, i no per a dominar-los. Enmig d'aquests moments tan difícils per a tothom, sempre ens quedarà un horitzó d'esperança.

Sergi Turiella

Dilluns, 28 de setembre de 2020

'Els Ponts de Sant Boi'

Posted by Sergi Turiella at 11:23:00

<http://sturiella.blogspot.com/2020/09/enginyeria-historica-del-renaixement.html>